

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1817

av Carl-Oskar Bohlin (M)

Den svenska spelmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förekomsten av monopol på den svenska spelmarknaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder i samband med en omreglering av spelmarknaden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privata aktörers möjlighet att bedriva spelverksamhet i Sverige.

Motivering

Spelutredningen (SOU 2008:124) konstaterade att den svenska spel- och lotterimarknaden domineras av vissa aktörer, främst av staten i egenskap av Svenska Spel.

Genom dagens reglering av svensk spelmarknad är staten således en betydande aktör på samma marknad som man själv kontrollerar och bestämmer över.

Därför finns det en mängd problem med den svenska spelmarknaden som är till nackdel för spelkonsumenterna och för samhället i stort. Det svenska spelmonopolet är också ifrågasatt av den allmänna opinionen.

Till exempel kan utveckling av nya spelformer endast ske på statens initiativ, men då Svenska Spel försvarar sitt monopol så bekämpar staten andra aktörer som försöker etablera sig på, och utveckla, spelmarknaden.

Detta missgynnar till exempel folkrörelserna och ideella organisationer som till stor del är i behov av spel- och lotteriverksamhet för sin ekonomi.

Den bristande konkurrensen på spelmarknaden leder också till att en lägre vinstandel går tillbaka till spelarna.

På grund av nuvarande regler spelar istället svenska spelare årligen för tiotals miljarder kronor på utländska internetsajter. Något som leder till att arbetstillfällena och skatteintäkter försvinner utomlands.

En mer ändamålsenlig reglering av svensk spelmarknad skulle istället vara en ramlagstiftning som kombineras med tillståndskrav där tillståndsgivningen sköts av en myndighet. Detta föreslogs också av Lotteriutredningen (SOU 2006:11, Spel i en föränderlig värld).

Dagens reglering riskerar också att underkännas av EU. En ordnad övergång till ovan angivna modell skulle däremot eliminera risken för ett sådant underkännande.

En ansvarig myndighet kan även utöva nödvändig tillsyn av aktörer på spelmarknaden för att stärka konsumentskyddet och för att motverka att oseriösa aktörer etablerar sig. Viktiga inslag i ett sådant konsumentskydd är till exempel krav på åldersgränser och att marknadsföring av olika spelformer begränsas. Det är också viktigt att spelplanordnare upplyser om risken att drabbas av spelmissbruk och vart man kan vända sig för att få hjälp.

För att bedriva spelverksamhet bör man också åläggas en årlig avgift som finansierar tillståndsgivning och tillsyn. Det är i sammanhanget rimligt att överväga om ideella aktörer med en begränsad verksamhet enbart ska belastas med en låg och enhetlig avgift.

Inom ett stärkt konsumentskydd bör också socialt ansvarstagande vara framträdande. Spelmissbruk är ett allvarligt problem och 0,5 procent av dem som spelar bedöms vara spelberoende och ytterligare 1,5 procent bedöms vara i riskzonen eller så kallade problemspelare. Detta innebär att ca 25 000 personer i åldrarna 15–74 år har svåra problem med sitt spelande och kan betecknas som spelberoende. Ytterligare knappt 1,5 procent eller ca 90 000 har svårt att kontrollera sitt spelande och är i riskzonen.

Trots att spelmissbruk dominerar den spelandes liv och drabbar såväl den spelande som anhöriga, både ekonomiskt, socialt och psykiskt, så jämföras spelberoende ej per definition med alkohol-, tobaks- och narkotikamissbruk. Forskning på området visar däremot att man kan dra paralleller med andra missbruk.

Det finns därför all anledning att ta problemen med spelberoende och spelmissbruk på allvar. Stödet till spelmissbrukare bör därför förstärkas och mer forskning om spelberoende är angeläget. Den föreslagna avgiften som krävs för att få bedriva spelverksamhet kan vara ett sätt att finansiera ett stärkt stöd till spelberoende.

På en sådan marknad, där alla aktörer har att ta samma hänsyn till regelverket, finns inte behov av ett statligt spelbolag. Om spelmarknaden öppnas för konkurrens kan nya spelformer utvecklas, nya jobb skapas och spelkonsumenterna erbjudas ett bättre utbud av spel med högre vinstandel än idag och ett stärkt konsumentskydd.

Carl-Oskar Bohlin (M)